

discozene

A DISCO-val kapcsolatos témakörök, szócikkek készítése, javítása, bővítése és feltöltése folyamatosan történik.

Készül a [Magyar diszkótörténet \[1\]](#) is, ami elsőként foglalja össze a hazai lemezbemutatók kialakulásának és fejlődésének hiteles történetét az 1970-es évektől napjainkig. Tehát ami már megtalálható a ZENCI-ben, az egyelőre csak töredéke, vázlata a teljes tartalomnak.

A "[disco \[2\]](#)" nemcsak diszkókat, [nightclub \[3\]](#)okat, hanem [zené \[4\]](#)t is jelent. (Diszkók nélkül talán soha nem alakult volna ki a discozene, és a disco az a zene, amely nélkül egy diszkó elképzelhetetlen.)

A discozene vázlatos története:

A '60-as években Amerika-szerte népszerűvé váltak a "Whisky a go-go" elnevezésű kis [klub \[5\]](#)ok, ahova a munkából hazatérők beugrottak egy italra, hogy beszélgessenek, kikapcsolódjanak és akár [tánc \[6\]](#)oljanak egyet.

Mindehhez készségesen szolgáltatta a kiválasztott zenét "dj" [jukebox \[7\]](#), ha nyílásába bedobták a pénzt.

Am a nagyobb, főleg feketék lakta városokban nem érték be a [gépzené \[8\]](#)vel; [disc jockey \[9\]](#) játszotta a tánchoz megfelelő [fekete zené \[10\]](#)t.

A Sly and the Family Stone volt a tipikus amerikai discozene, amit Manu DiBango "Soul Makossa", Shirley and Co. "Shame, Shame, Shame", a Hues Corporation "Rock the Boat", George McCrae "Rock Your Baby", majd a KC and the Sunshine Band tucatnyi száma követett.

A '70-es évek elejétől Philadelphiában, a fekete homoszexuálisok klubjaiban a [gospel \[11\]](#), a [soul \[12\]](#), [fúvós \[13\]](#)okkal és [vonós \[14\]](#)okkal gazdagított [hangzás \[15\]](#)ú zene sodró [ritmus \[16\]](#)ára táncoltak.

Ez az érzelem-gazdag és fantáziadús tiszta zene, sajátos [hangszerelés \[17\]](#)sel és új felvételi technikával a [philly sound \[18\]](#).

Ez a fajta zene New York klubjaira is óriási hatással volt, ahol a dj-k olyan soul- és [funk \[19\]](#) lemezeket forgattak, melyeknek állandó, erős lökötésük van; a jelszó itt is a strong, [heavy \[20\]](#) [groove \[21\]](#) azaz a [ritmus \[16\]](#) mindenekfelett. A discozene nem egy tiszta [műfaj \[22\]](#), hanem keverék: nem "komponálják", hanem "keverik".

Egy jó [producer \[23\]](#) vagy disc jockey gyakorlatilag bármely zenéből tud discoszámot csinálni.

A legfontosabb a [ritmus \[16\]](#). Legyen jól táncolható, és ne legyen túl bonyolult. Az alaphangot az alig változó [basszus \[24\]](#)menetek adják, melyeket rafinált [elektronikus \[25\]](#) hangeffektusok és állandóan ismétlődő [refrén \[26\]](#)ek foglalnak keretbe.

A [disco \[2\]](#)/zene robbanásszerű elterjedése, fejlődése Európát is lázba hozta.

A discohullámot 1975-ben indította el a Münchenben letelepedett dél-tiroli [producer \[23\]](#): Giorgio Moroder. Az ő nevéhez fűződik a Munich Sound kialakulása, ami az [euro-disco \[27\]](#) kibontakozását idézte elő.

Az akkor stúdióénekesként működő Donna Summer számára megírta a "Love To Love You Baby" (Szeretem, hogy szeretlek, baby) c. számot, egy [szex \[28\]](#)uálisan izgató nyögésorgiát. A dal [szöveg \[29\]](#)e alig állt többől, mint a címe, de a hang[effektus \[30\]](#)ok és az egész ritmikus és technikás [dob \[31\]](#)-körítés a zeneileg egyszerű számból milliós sikert csinált.

Már a nagy [lemezcégek \[32\]](#) is láttak üzletet a discóban; elkezdtek nyomni a [maxi \[33\]](#)-és [remix \[34\]](#)-lemezeket, amiken a dj-k munkájának megkönnyítésére feltüntették a [bpm \[35\]](#)-számot is. 1976-ban a disco már közel sem csak a szegény feketék melegedőhelye volt. Sorba nyíltak az előkelő, gazdagon berendezett és felszerelt [nightclub \[3\]](#)ok. Ezek közül talán a [manhattan \[36\]](#)i Studio 54 és a Paradise Garage lett a leghíresebb.

Ez utóbbi nevezetessége, hogy az itt dolgozó [zseni \[37\]](#)ális Larry Levan dj-nek köszönhetően a [garage \[38\]](#) stílus névadója lett.

A dj-k új [mixelés \[39\]](#)i technikákat fejlesztettek ki, a lemez [hangszer \[40\]](#)ré vált a [scratch \[41\]](#)inggel, a zene [tempó \[42\]](#)jára mondott szövegükből kialakult a [rap \[43\]](#).

1977-ben kezdett dolgozni Frankie Knuckles a [chicagó \[44\]](#)i "Wharehous"-ban, amit a törzsközönség

egyszerûen csak "House"-nak nevezett. Így az a zenei irányzat, amit Knuckles fejlesztett ki az évek során, kapta késõbb a [house](#) [45] nevet.

A '70-es évek második felében discosztárok a "királynõ", Donna Summer mellett: Gloria Gaynor, Tina Charles, Billy Ocean, Van McCoy, Heatwave, Village People, Chic és a Bee Gees.

Különösen a Bee Gees ünnepelhette a disco révén nagy visszatérését a nemzetközi listákra. Ők írták a discokultuszfilm, a Saturday Night Fever (Szombat esti láz) [filmzené](#) [46]jét is, (melynek [soundtrack](#) [47]je 24 millió példányban kelt el).

A discót, a csillogás és a zene birodalmát, már szinte az élet egyetlen céljaként és értelmeként ábrázolja. A film kiválóan fejezte ki a discogeneráció életérzését.

Ironikus módon a discokultúra legnagyobb alakjának, John Travoltának (is) fehérnek kellett lennie (bár a filmben feketék és fehérek egyaránt szerepeltek, ledöntve a faji korlátokat és hangsúlyozva a diszkó egyesítő társadalmi hatását).

Ezzel a disco (zene, tánc, életérzés és -stílus) hatása és népszerűsége elérte a csúcst.

1978-ra a disco Magyarországon is olyan mértékben elterjedt, hogy már kultúrpolitikai szinten is figyelembe kellett venni. És csodák csodájára a vasfüggöny mögötti hazánkban is beköszöntött a disco [aranykor](#) [48]a.

1979-ben a világméretû fejlődés megtorpant (nem nálunk és nem miattunk).

A bevételt hajszólok nagy [kiadó](#) [49]k és [producer](#) [23]ek azonban találékonyak voltak. Rájöttek, hogy egyszerűbb és olcsóbb [dobgép](#) [50]et, [szintetizátor](#) [51]t és technikai trükköket alkalmazni, mint jó zenészeket.

Mivel a [ritmus](#) [16] volt a lényeg, megkezdődött a [zenemű](#) [52]vek "diszkósítása", amivel akár Mozart és Beethoven "társ szerzők" is lehettek.

Ezzel olyan folyamat indult el, melyben már nem a zene a főszereplő. Ennek káros hatását napjainkban is érezhetjük. [Tánczene](#) [53]t jól játszani mindig nehéz volt, de túl könnyűvé vált pénzt keresni a silánnyal!

A klubélet azonban továbbra is pezseg. Juan Atkins és technika-őrült társai [Detroit](#) [54]ban új [elektro](#) [55]hangzással kísérleteztek, aminek eredményét később [technó](#) [56]nak, illetve [electró](#) [57]nek nevezték.

A '80-as évek közepén [Chicago](#) [58] clubjaiban egyre több dj készített magának [mix](#) [59] ritmusalapot leértékelt [szintetizátor](#) [51]ok és dobkomputerek segítségével.

Az egyik legjobb dj Pierre volt. Így alakult ki az [acid](#) [60] és a [techno house](#) [61].

1985-re az egyénileg készített [ritmus](#) [16]- és basszusalapok már általánossá váltak. Az így készült mixeket független chicagói kiadók (pl. Dj International) Anglia és Európa discóiban is terjesztették. Angliában ez a fajta zene annyira eseményszámra ment, hogy nagy partikon ünnepelték, melyek során ismét egy sajátos kultúra, a [rave](#) [62] formálódott.

A '90-es években az addig kialakult dance- és electroirányzatok tovább fejlődtek, keveredtek és ágaztak.

Ez a folyamat napjainkban is folytatódik, és megállapítható, hogy a disco meghatározó szórakozási formája a fiatalok nagy tömegének, és teljes változatosságával uralja a szórakoztató- és zeneipart.

A discozene az évek során gyorsan fejlődött, változott és egyre több ágra bomlott.

Másrészt folyamatosan olyan táncolható zenék kerültek be a clubokba, melyek máshonnan eredtek. Így olyan változatosság, sokrétűség alakult ki, ami szétfeszítette a "discozene" fogalmát.

Napjainkban a [dance](#) [63] és az [elektronikus tánczene](#) [64] különféle irányzatai egyaránt népszerűek, de [rock](#) [65] és [hip-hop](#) [66], [nosztalgia](#) [67]- vagy aktuális [sláger](#) [68] is hallható és táncolható a különböző klubokban.

Forrás webcím: <https://www.zenci.hu/szocikk/discozene>

Hivatkozások:

[1] <http://www.disco-story.hu/>

- [2] <https://www.zenci.hu/szocikk/disco>
- [3] <https://www.zenci.hu/szocikk/nightclub>
- [4] <https://www.zenci.hu/szocikk/zene>
- [5] <https://www.zenci.hu/szocikk/klub>
- [6] <https://www.zenci.hu/szocikk/tanc>
- [7] <https://www.zenci.hu/szocikk/Jukebox>
- [8] <https://www.zenci.hu/szocikk/gepzene>
- [9] <https://www.zenci.hu/szocikk/disc-jockey>
- [10] <https://www.zenci.hu/szocikk/fekete-zene>
- [11] <https://www.zenci.hu/szocikk/gospel>
- [12] <https://www.zenci.hu/szocikk/soul>
- [13] <https://www.zenci.hu/szocikk/fuvos>
- [14] <https://www.zenci.hu/szocikk/vonos>
- [15] <https://www.zenci.hu/szocikk/hangzas>
- [16] <https://www.zenci.hu/szocikk/ritmus>
- [17] <https://www.zenci.hu/szocikk/hangszereles>
- [18] <https://www.zenci.hu/szocikk/philly-sound>
- [19] <https://www.zenci.hu/szocikk/funk>
- [20] <https://www.zenci.hu/szocikk/heavy>
- [21] <https://www.zenci.hu/szocikk/groove%2C>
- [22] <https://www.zenci.hu/szocikk/mufaj>
- [23] <https://www.zenci.hu/szocikk/producer>
- [24] <https://www.zenci.hu/szocikk/basszus>
- [25] <https://www.zenci.hu/szocikk/elektronikus>
- [26] <https://www.zenci.hu/szocikk/refren>
- [27] <https://www.zenci.hu/szocikk/euro-disco>
- [28] <https://www.zenci.hu/szocikk/szex>
- [29] <https://www.zenci.hu/szocikk/szoveg>
- [30] <https://www.zenci.hu/szocikk/effektus>
- [31] <https://www.zenci.hu/szocikk/dob>
- [32] <https://www.zenci.hu/szocikk/lemezcegek>
- [33] <https://www.zenci.hu/szocikk/maxi>
- [34] <https://www.zenci.hu/szocikk/remix>
- [35] <https://www.zenci.hu/szocikk/bpm>
- [36] <https://www.zenci.hu/szocikk/manhattan>
- [37] <https://www.zenci.hu/szocikk/zseni>
- [38] <https://www.zenci.hu/szocikk/garage>
- [39] <https://www.zenci.hu/szocikk/mixeles>
- [40] <https://www.zenci.hu/szocikk/hangszer>
- [41] <https://www.zenci.hu/szocikk/scratch>
- [42] <https://www.zenci.hu/szocikk/tempo>
- [43] <https://www.zenci.hu/szocikk/rap>
- [44] <https://www.zenci.hu/szocikk/chicago>
- [45] <https://www.zenci.hu/szocikk/house>
- [46] <https://www.zenci.hu/szocikk/filmzene>
- [47] <https://www.zenci.hu/szocikk/soundtrack>
- [48] <https://www.zenci.hu/szocikk/aranykor>
- [49] <https://www.zenci.hu/szocikk/kiado>
- [50] <https://www.zenci.hu/szocikk/dobgep>
- [51] <https://www.zenci.hu/szocikk/szintetizator>
- [52] <https://www.zenci.hu/szocikk/zenemu>
- [53] <https://www.zenci.hu/szocikk/Tanczene>
- [54] <https://www.zenci.hu/szocikk/Detroit>
- [55] <https://www.zenci.hu/szocikk/elektro>
- [56] <https://www.zenci.hu/szocikk/techno>
- [57] <https://www.zenci.hu/szocikk/electro>
- [58] <https://www.zenci.hu/szocikk/Chicago>
- [59] <https://www.zenci.hu/szocikk/mix>
- [60] <https://www.zenci.hu/szocikk/acid>

- [61] <https://www.zenci.hu/szocikk/techno-house>
- [62] <https://www.zenci.hu/szocikk/rave>
- [63] <https://www.zenci.hu/szocikk/dance>
- [64] <https://www.zenci.hu/szocikk/elektronikus-tanczene>
- [65] <https://www.zenci.hu/szocikk/rock>
- [66] <https://www.zenci.hu/szocikk/hip-hop>
- [67] <https://www.zenci.hu/szocikk/nosztalgia>
- [68] <https://www.zenci.hu/szocikk/slager>